

Effectiever en efficiënter toezicht door project Intensivering Toezicht veehouderijen

's-Hertogenbosch, 8 december 2021 – In drie jaar tijd zijn alle veehouderijen in 43 Brabantse gemeenten getoetst op alle relevante milieu en natuurwetten. Daarmee is Brabant de eerste provincie die dit heeft gedaan. Van dit project Intensivering Toezicht veehouderijen is een eindrapportage gemaakt, die vandaag is verschenen. Daarmee bestaat er nu een onderbouwd beeld van de naleving van regels, deze blijkt in de veehouderij hetzelfde te zijn als in andere economische sectoren.

In dit project werkten de provincie Noord-Brabant, 43 Noord-Brabantse gemeenten en 3 Brabantse omgevingsdiensten samen om in drie jaar tijd bij alle veehouderijen in de deelnemende gemeenten een controle uit te voeren. Bij aanvang van het project waren er 7089 bedrijven in beeld voor een controle. Na actualisatie van de gegevens, bijvoorbeeld omdat bedrijven deelnamen aan een beëindigingsregeling, en nadat enkele gemeenten niet langer deelnamen aan het project, bleven er 5.994 bedrijven over.

Doel van het project

Met het intensieve toezicht wilden provincie en gemeenten inzicht krijgen in, en een actueel beeld krijgen van, het naleefgedrag (in) de veehouderijsector. Om dit te bereiken zijn allerlei aspecten onderzocht die samenhangen met de intensieve veehouderij en de transitie waarin deze sector zich bevindt. Denk aan naleving van regels (oneerlijke concurrentie door niet-naleving), problematiek van stilzitters en stoppers, leegstand (sloop, herbestemming, criminaliteit, ondermijning) en asbest.

Merendeel lichte overtredingen

Uit de resultaten blijkt dat bij 52% van de veehouderijen een overtreding is vastgesteld. Dit vertekent enigszins, omdat het in de meeste gevallen ging om een lichte overtreding, die eenvoudig te herstellen is. Bijvoorbeeld een administratieve fout, een ontbrekend logboek of een niet gekalibreerde ph-meter. In 5% van deze gevallen, was er sprake van een zware overtreding. Daarop is direct bestuurlijk of strafrechtelijk actie ondernomen. Op basis van de ervaringen die omgevingsdiensten hebben met toezicht en handhaving bij andere MKB-bedrijven, is dat vergelijkbaar met andere sectoren. Elies Lemkes-Straver, gedeputeerde Landbouw, Voedsel, Bodem en Brede Welvaart: "We hebben in het bijzonder aandacht voor overschrijding van de stikstofuitstoot i.v.m. onze natuurdoelen en onze Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof. Door een kleine groep bedrijven die de regels slecht naleeft, kan aan de hele sector een slecht imago kleven. Gelukkig nemen de meeste bedrijven de regels wel in acht. Door het intensiveren van het toezicht is er een reëel beeld ontstaan en een gelijk spelveld."

Toezicht efficiënter en effectiever

Elies Lemkes-Straver: "Met de data die het onderzoek heeft opgeleverd, is een stevige basis gelegd voor de doorontwikkeling van risicogericht toezicht en handhaving, omdat inzichtelijk is waar en op welk onderdeel de naleving van regels achterblijft. Deze vernieuwde manier van werken is efficiënter en effectiever." Het ITv project heeft bruikbare digitale instrumenten opgeleverd die meer gerichte mogelijkheden bieden voor toezicht en handhaving. Door de eenduidige wijze van controleren is er nu gelijke informatie beschikbaar van de veehouderijen in de provincie (hierdoor is het mogelijk te benchmarken). Gegevens zijn 'up-to-date' voor alle gemeenten en via een dashboard toegankelijk. Door het Brabant omgevingsdatalab (BOD) zijn de door ITv verzamelde gegevens gekoppeld aan andere relevante informatie over veehouderijen en is een veehouderij keuzetool (VKT) ontwikkeld. Deze tool geeft op een snelle en eenvoudige manier toegang tot alle relevante informatie over veehouderijen en ondersteunt bij het opzetten en uitvoeren van risicogericht toezicht.

Dit heeft geleid tot concrete vervolgacties:

- De data uit het ITv-project wordt opgeschoond zodat deze kan worden gebruikt voor het risicogericht toezicht in de sector;

- Het project heeft digitale hulpmiddelen opgeleverd zoals digitale checklists en een app die zowel voor de vervolgcontroles van de intensieve veehouderij als voor andere sectoren gebruikt kunnen worden;
- Er is een Brabantbrede uniforme werkwijze ontwikkeld bij deze sector die als voorbeeld kan dienen bij andere sectoren;
- Gebleken is dat juiste data nodig is om goed te kunnen analyseren en vervolgacties te kunnen plannen. Daarom is het belangrijk om de data-kwaliteit te verbeteren.

Bijlagen

1.8 MB pdf Eindrapport Intensivering Toezicht veehouderijen.pdf

Hyperlink Magazine Intensivering Toezicht veehouderijen
